

# Prevalentie, soorten en combinaties van multiproblematiek bij mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering

Kor Brongers, Tialda Hoekstra, Pepijn Roelofs, Sandra Brouwer

## Doel van het onderzoek

Voor mensen met multiproblematiek blijken bestaande re-integratietrajecten minder succesvol. Naast gezondheidsproblemen kampen deze mensen met diverse andere persoonlijke en sociale omgevingsproblemen, zoals relationele en financiële problemen, huiselijk geweld, verslaving en het ontbreken van een (juiste) opleiding.

Uit eerder onderzoek blijkt dat mensen met multiproblemen een aanzienlijk grotere kans hebben op werkloosheid. Niet de problemen zelf, maar de interactie tussen de verschillende problemen is de grootste barrière voor terugkeer naar werk. Mensen lijken in een vicieuze cirkel te komen, waarbij ze het ene probleem oplossen om met het volgende te worden geconfronteerd.

Aangezien er weinig bekend is over deze ‘niet medische’ problemen was het doel van ons onderzoek om inzicht te krijgen in de prevalentie, soorten, het aantal en de combinaties van ervaren problemen en de geassocieerde kenmerken met multiproblematiek bij mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering.

## Methode

In deze cross-sectionele studie zijn UWV-klienten met een arbeidsongeschiktheidsuitkering en onbenutte resterende verdien capaciteit benaderd voor deelname aan het onderzoek. De klienten waren voor ondersteuning bij de re-integratie aangemeld bij een van de veertig arbeidsdeskundigen die deelnamen aan een effectstudie. Na het

geven van informed consent, werden door middel van vragenlijsten sociodemografische factoren en de mate waarin zij tien mogelijke problemen ervaren, uitgevraagd. Door gebruik van data uit UWV-registers zijn de gegevens aangevuld met werkstatus en diagnosecodes.

## Resultaten

In totaal zijn er 207 klienten geïnccludeerd, van wie 87% multiproblematiek (2 of meer problemen) ervaart, en 13% slechts één of geen problemen ervaart. Het gemiddelde aantal problemen was 3,3 en 12% rapporteerde zelfs 6 of meer problemen. De meest gerapporteerde problemen die hen belemmeren in het participeren in de samenleving en/of in werk, waren lichamelijke gezondheidsproblemen (76%) en mentale gezondheidsproblemen (76%) gevolgd door een te lage of niet passende opleiding (57%), financiële problemen (43%), zorg voor familie of kinderen (38%), huisvestingsproblemen (15%), problemen met de Nederlandse taal (13%), contact met politie of justitie (4%) en huiselijk geweld (3%).

Van de klienten met lichamelijke en/of mentale gezondheidsproblemen ervaart 55% tevens problemen door een te lage of niet passende opleiding, 45% van deze groep ervaart ook financiële problemen en 40% ervaart ook problemen door de zorg voor familie of kinderen. Hoewel slechts 3% van de 207 deelnemers huiselijk geweld als een probleem rapporteert, is er bij al deze gevallen sprake van multiproblematiek. Verder is het opvallend dat er van de mensen met een lichamelijke en/of mentale diagnose, 6% geen problemen ervaart met de lichamelijke of mentale gezondheid, maar wel met hun opleidingsniveau en financiële problemen.

Tevens vonden we een associatie met opleidingsniveau, waarbij mensen met een lage opleiding significant meer problemen ervaren dan mensen met een gemiddeld of hoog opleidingsniveau.

Kor Brongers, Arbeidsdeskundige bij het UWV en junior onderzoeker bij het UMCG  
Tialda Hoekstra, Methodologisch adviseur bij het UMCG en senior onderzoeker KCVG  
Pepijn Roelofs, Universitair docent UMCG en senior onderzoeker Hogeschool Rotterdam  
Sandra Brouwer, Hoogleraar Sociale Geneeskunde i.h.b. Arbeid en Gezondheid UMCG  
Correspondentieadres: k.a.brongers@umcg.nl



### Conclusie

De prevalentie van multiproblematiek onder mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering met onbenutte resterende verdien capaciteit is hoog. Naast fysieke en mentale problemen worden ook problemen met de opleiding,

financiële problemen en de zorg voor familie en kinderen gerapporteerd.

Omdat de ervaren problemen divers zijn, zou een integrale en op de individuele klant toegesneden ondersteuning van toegevoegde waarde kunnen zijn bij een duurzame re-integratie.

### Betekenis voor de praktijk

De prevalentie van het aantal mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering dat multiproblemen ervaart is groot. Aangezien multiproblematiek een indicatie is voor werkloosheid, is het van groot belang om zicht te krijgen op het soort en de combinatie van problemen die klanten ervaren en waarvan zij van mening zijn dat het hun participatie in de samenleving en re-integratie naar werk belemmert. Door hier gericht op in te zetten bij de ondersteuning en hulp te bieden bij het oplossen van de problemen die klanten zelf als meest urgent ervaren, kunnen zij weer meer perspectief krijgen richting participatie.

<http://dx.doi.org/10.1080/09638288.2021.1900931>